

STUDIJA SLUČAJA: VANREDNI PROGRAMI DRŽAVNE POMOĆI U IZBORNOM PERIODU

I: UVOD: Vlada Crne Gore je nakon raspisivanja parlamentarnih izbora¹ aktivirala dva projekta finansijske podrške preduzetnicima i malim i srednjim preduzećima, koji se odnose na modernizaciju poslovanja i povećanje zapošljavanja kroz poboljšanje inovativnosti. Ukupan iznos državne pomoći opredijeljen za projekte pokrenute u izbornom periodu iznosio je 130 hiljada eura.

II: POZIV ZA PODRŠKU MODERNIZACIJI INDUSTRIJE OBJAVLJEN U AVGUSTU: Prvi projekat za koji je konkurs otvoren 12. avgusta 2016. godine, odnosno mjesec nakon raspisivanja izbora, predviđao je pružanje državne pomoći preduzetnicima, mikro, malim i srednjim preduzećima u procesu modernizacije industrije, za šta je opredijeljen budžet u iznosu od 100 hiljada eura eura.² U konkretnom slučaju radilo se o pilot projektu, odnosno on ranije nije nikada realizovan.

Ilustracija: U jednom od prerađivačkih pogona

Ministarstvo ekonomije i Investiciono-razvojni fond, koji su bili zaduženi za realizaciju projekta, taj program državne pomoći su pripremili još u maju 2016. godine, ali je on aktiviran tek u avgustu, kada je predizborna kampanja već počela.³ Otvaranju konkursa za dodjelu sredstava prethodilo je zaključivanje Protokola o saradnji između Ministarstva ekonomije i Investiciono-razvojnog fonda početkom avgusta, dakle nakon raspisivanja izbora.⁴ Iznosi državne pomoći bili su od pet do 20 hiljada eura.

Projekat je omogućio učešće bespovratnih državnih sredstava u nabavci opreme za preduzetnike, mikro i mala preduzeća u vrijednosti do 20 odsto od njene vrijednosti, dok je država srednjim preduzećima mogla dodijeliti do 10 odsto sredstava za nabavku opreme. Ostatak sredstava neophodnih za modernizaciju industrije finansirao je Investiciono-razvojni fond kroz kreditne aranžmane do 70 odsto vrijednosti nabavke za mala i 60 odsto za srednja preduzeća.

II: NOVI POZIV ZA DODJELU POMOĆI MJESEC PRED IZBORE: Konkurs za drugi projekat Ministarstvo ekonomije je raspisalo početkom septembra 2016. godine, a potom ga početkom oktobra zatvorilo, svega desetak dana prije održavanja parlamentarnih izbora. Projekat se odnosio na unaprjeđenje inovativnosti u sektoru prerađivačke industrije za šta je bio opredijeljen budžet od 30 hiljada, dok se jednom preduzeću moglo dodijeliti maksimalno 2,5 hiljada.⁵

¹ Parlamentarni izbori u Crnoj Gori raspisani su 11. jula 2016. godine, a održani 16. oktobra 2016. godine

² Javni poziv za učešće u Pilot programu podrške za modernizaciju industrije, objavljen na sajtu Ministarstva ekonomije dana 12. avgusta 2016. godine, link: <http://www.mek.gov.me/vijesti/164074/Saopstenje-Raspisan-Javni-poziv-za-modernizaciju-industrije-100-000-eura.html>

³ Rješenje Komisije za kontrolu državne pomoći o usklađenosti Pilot programa podrške za modernizaciju industrije sa Zakonom o kontroli državne pomoći br. 01-37/1 od dana 20. maja 2016. godine

⁴ Zaključak Vlade Crne Gore broj 08-1624/2 od dana 05. avgusta 2016. godine

⁵ Javni poziv za prijavu malih i srednjih preduzeća iz oblasti prerađivačke industrije za učešće u Programu za unaprjeđenje inovativnosti u malim i srednjim preduzećima za 2016. godinu, objavljen na sajtu Ministarstva ekonomije od dana 05. septembra 2016. godine, link: <http://www.mek.gov.me/vijesti/164586/Saopstenje-Raspisan-Javni-poziv-za-ucesce-u-Programu-za-unapredenje-inovativnosti-u-MSP.html>

Najvažniji uslov za učešće u projektu predviđao je da potencijalni dobitnik sredstava snosi troškove eksternog konsultanta za realizaciju inovativnih aktivnosti, nakon čega je mogao zatražiti od države da mu refundira 50 odsto troškova. Jedan od kriterijuma za ocjenjivanje prijava bila je i promjena broja zaposlenih.

I ovaj projekat pripremljen je u maju 2016. godine⁶ i potom pokrenut u junu, kada je dodjela sredstava odobrena samo jednoj kompaniji, nakon čega je Ministarstvo ekonomije opet raspisalo konkurs.⁷

*Autor: Istraživački centar MANS
Podgorica, oktobar 2016. godine*

⁶ Rješenje Komisije za kontrolu državne pomoći o usklađenosti Projekta finansijske podrške malim i srednjim preduzećima iz sektora prerađivačke industrije broj 01-32/1 od dana 20. maja 2016. godine

⁷ Javni poziv za prijavu malih i srednjih preduzeća iz oblasti prerađivačke industrije za učešće u Programu za unaprjeđenje inovativnosti u malim i srednjim preduzećima za 2016. godinu, objavljen na sajtu Ministarstva ekonomije dana 25. juna 2016. godin, link: <http://www.mek.gov.me/vijesti/162467/Saopstenje-Raspisan-Javni-poziv-za-ucesce-u-Programu-za-unapredenje-inovativnosti-u-MSP.html>